

eu-LISA nareszcie w Warszawie

Warto uczestniczyć w spotkaniach organizowanych przez europejską agencję eu-LISA – przez cyfrowe serca Schengen.

Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (ang. *European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the Area of Freedom, Security and Justice*) działa od 1 grudnia 2012 r. i nadzoruje systemy wspierające wdrażanie polityki azylowej, zarządzania granicami, migracji i wymiaru sprawiedliwości w UE.

Zgodnie z informacjami dostępnymi na stronie <https://www.eulisa.europa.eu/>, Agencja ułatwia wdrożenie jednego z podstawowych praw obywateli UE – prawa do swobodnego przemieszczania się dla ponad 400 mln osób, działając w stale zmieniającym się krajobrazie bezpieczeństwa wewnętrznego Unii. Jej misją jest zapewnienie Europie bezpieczeństwa poprzez wspieranie wysiłków państw członkowskich UE na rzecz cyfryzacji w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Siedziba główna eu-LISA mieści się w Tallinnie (Estonia), zarządzanie operacyjne – w Strasburgu (Francja), zaś centrum wsparcia – w Sankt Johann im Pangau (Austria).

eu-LISA Industry Roundtable

Branżowy Okrągły Stół eu-LISA to platforma współpracy, która gromadzi przedstawicieli branży, władz państw członkowskich oraz instytucji UE w celu ułatwienia otwartego dialogu na temat najnowszych osiągnięć technologicznych. Umożliwia interesariuszom eu-LISA dzielenie się wiedzą, wymianę najlepszych praktyk oraz omawianie potencjalnych zastosowań i konsekwencji pojawiających się technologii, takich jak sztuczna inteligencja, biometria czy analiza danych.

Od 11 lat spotkania przy okrągłym stole odbywają się co sześć miesięcy w kraju prezydencji Unii Europejskiej. Tematami poprzednich edycji były m.in.:

Pod kuratelą eu-LISA działają systemy:

- **Eurodac** gromadzi i porównuje cyfrowe odciski palców w celu ułatwienia rozpatrywania wniosków o azyl;
- **SIS** umożliwia organom wymianę informacji na temat osób i przedmiotów w kręgu zainteresowania swobodnie przemieszczających się w strefie Schengen;
- **VIS** pozwala ambasadom i organom krajowym wymianę danych i zarządzanie wnioskami wizowymi;
- **EES** elektronicznie rejestruje, kiedy i gdzie obywatele państw trzecich wjeżdżają do strefy Schengen i ją opuszczają;
- **ETIAS** przyspiesza przekraczanie granic dzięki zezwoleniom online wystawianym przed podróżą dla obywateli państw trzecich, którzy nie potrzebują wizy, aby wjechać do strefy Schengen;
- **ECRIS-TCN** umożliwia państwom UE wymianę informacji karnych dotyczących obywateli państw trzecich i obywateli UE posiadających podwójne obywatelstwo państwa trzeciego;
- **e-CODEX** tworzy bezpieczną komunikację między sądami, obywatelami a przedsiębiorstwami w celu uproszczenia współpracy sądowej w całej UE;
- **JITs CP** umożliwia prokuratorom i sędziom z różnych państw UE współpracę w celu postawienia przestępców przed wymiarem sprawiedliwości.

- *Biometric Technologies in Identity Management and Verification,*
- *EES, ETIAS and Carriers – Getting Ready for the Entry into Operation,*
- *Ensuring Cyber-resilience of EU IT Systems against Emerging Threats,*
- *Digitalisation of Justice: Turning Challenges into Opportunities,*
- *Going to the cloud – Why it matters for the EU public sector and how to make it work,*
- *EU Justice and Home Affairs in the Age of AI: Fostering Innovations and Mitigating Risks.*

Na stronie eu-LISA są dostępne raporty podsumowujące każde spotkanie, można je pobrać bez ograniczeń.

Spotkanie w Warszawie

W tym roku Branżowy Okrągły Stół eu-LISA odbył się w Warszawie (11–12.06.2025 r.). Tematem spotkania było *Building Better Government Software at Scale – Agile, DevSecOps and Software Factories*, czyli tworzenie lepszego oprogramowania dla jednostek rządowych. Tym razem uczestniczyłam w spotkaniu osobiście i mogłam wreszcie porozmawiać z fachowcami eu-LISA, których dotychczas widziałam tylko na ekranie komputera.

Instytucje UE w coraz większym stopniu polegają na skomplikowanych rozwiązaniach cyfrowych wymagających znacznych inwestycji w infrastrukturę i rozwój oprogramowania. Aby sprostać szybkiemu tempu dostaw, jednostki sektora publicznego stosują najnowocześniejsze metodologie i technologie. Podczas warszawskiego spotkania omówiono korzyści, jakie nowe trendy technologiczne typu Fabryki Oprogramowania (*Software Factories*) – zbudowane na zasadach podejścia Agile i metodologii DevSecOps – mogą przynieść jednostkom sektora publicznego UE (zarówno na poziomie państw członkowskich, jak i UE), oraz wyzwania związane z ich stosowaniem.

Najciekawsze, moim zdaniem, były wystąpienia:

- Ann Fugl-Meyer z Kopenhaskiej Szkoły Biznesu, która poruszyła temat subtelnej zwinnej transformacji sektora publicznego na przykładzie duńskiej administracji skarbowej;
- Saschy Blocka, architekta IT, który omówił temat Secure-by-Design w wielkoskalowych organizacjach. Sascha Block jest autorem metodyki „Large-Scale Agile Frameworks”, w której zawarł pragmatyczne podejście do

cyfrowej transformacji (więcej informacji na stronie <https://large-scale-agile-frameworks.com/en/>);

- Jean-Pierre’a Grillona, szefa działu technologii i inżynierii oprogramowania eu-LISA, który opowiedział o dążeniu eu-LISA do stworzenia własnej fabryki oprogramowania przy restrykcjach wynikających z przepisów dotyczących zamówień publicznych oraz w obliczu ciągłej presji czasowej;
- Marcina Kucharskiego, dyrektora Usług Cyfrowych w agencji Frontex, który szczerze przedstawił wyzwania związane z prowadzeniem własnej fabryki oprogramowania;
- Amine Fendri z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Francji, który razem z Thomasem Quartierem z Capgemini omówił wdrożenie nowego systemu praw jazdy. MSW Francji postawiło sobie priorytetowe zadanie zdefiniowania i wdrożenia polityki bezpieczeństwa drogowego w celu zmniejszenia liczby wypadków, szczególnie wypadków śmiertelnych. Pomóc ma system informatyczny, który informuje, szkoli i wspiera obywateli w zapewnianiu bezpieczeństwa na drogach. Po fiasku projektu FAETON podjęto decyzję o wdrożeniu programu ERPC bazującego na metodyce zwinnej SAFe 6.0. Prelegenci przedstawili zarys i przebieg projektu, tym razem zakończonego sukcesem.

Warto uczestniczyć

Spytałam organizatorów, dlaczego nie było żadnej polskiej prezentacji. Okazało się, że na Call-for-papers nie było zgłoszeń z Polski. Zachęcam zatem nasze ministerstwa i urzędy, szczególnie ZUS, NFZ czy Ministerstwo Finansów do śledzenia strony eu-LISA i zgłaszania swojego udziału. Przede wszystkim namawiam Ministerstwo Cyfryzacji, które na swojej stronie i w mediach społecznościowych nie zamieściło żadnej informacji o Okrągłym Stole eu-LISA w Warszawie. A przecież kwestie omawiane na spotkaniach eu-LISA dotyczą tematów zawartych w projekcie Strategii Cyfryzacji Państwa. Zachęcam także koleżanki i kolegów po fachu do udziału w kolejnych edycjach Okrągłego Stołu. Nie będzie to stracony czas.

Joanna Karczewska

